

Vážení čtenáři,

po dvou letech se Vám dostává do rukou další číslo časopisu *Památky. Morava a Slezsko*, se zaměřením na území Moravskoslezského a Olomouckého kraje. Jádrem čísla je trojice odborných studií, jejichž tematické zaměření názorně ukazuje, jak v sobě památková péče integruje poznatky získané řadou vědních oborů a specializací a využívá je v praxi.

Příspěvek věnovaný eneolitickým nálezům z olomouckého Dómského (Václavského) návrší dokládá význam archeologických metod při komplexním poznání hodnot jedné z našich nejvýznamnějších památek, jejíž centrální funkce má tisíciletou tradici. Připomíná také skutečnost, že památková archeologie není časově vázána jen na historická období, ale má výrazný přesah i do starších období. Poprvé podrobněji publikované výsledky výzkumu nejstarší části stratigrafie návrší zároveň potvrzují potřebu důsledného přístupu k záchranným archeologickým výzkumům takto cenných lokalit. Díky tomuto přístupu lze mimořádných výsledků dosáhnout i v opravdu složitých klimatických a technických podmínkách.

Velmi aktuální je studie věnovaná agrární krajině jesenického podhůří, která vychází z výzkumů provedených v rámci projektu Paměť krajiny moravských a slezských Sudet v ohrožení podpořeného v programu NAKI II Ministerstva kultury ČR. Výsledky výzkumných aktivit jsou aplikovány při praktickém provádění památkové péče ve spolupráci se správci lesních celků, v daném regionu výrazně zasažených kůrovcovou kalamitou, a také při definici hodnot tohoto území v rámci posuzování zcela relevantního podnětu na vyhlášení krajinné památkové zóny. Agrární a montánní krajina Jeseníků je jedinečná a bezesporu si zaslouží plošnou ochranu.

Metodicky i faktograficky je velmi hodnotný příspěvek věnovaný brutalismu a jeho odrazu v architektuře sportovních staveb v Moravskoslezském kraji. Ani zde bohužel výzkum a srovnávací analýza architektonických hodnot konkrétních staveb nedokáže zabránit jejich ztrátě v důsledku demolice či necitlivých přestaveb. Přesto je důležité výsledky výzkumů publikovat a šířit v mediálním prostoru tak, aby hodnocení architektury 2. poloviny 20. století bylo položeno na vědeckých základech a ne na dojmech a emocích.

Kromě představených studií předkládané číslo obsahuje v nerecenzované části i zcela nové informace vzešlé z restaurátorských průzkumů a přehled nově prohlášených kulturních památek, ohlédnutí za životem a dílem A. Grůzy, dále upozorňuje na některé nové publikace. Myslím, že se novému časopisu daří naplnit ideu, stát se jak platformou pro publikaci výsledků vědecko-výzkumné činnosti v rámci památkové péče, tak rovněž vytvořit prostor pro informace o aktuálním dění v oboru.

Mgr. Michal Zezula, Ph.D.

ředitel Národního památkového ústavu,
územního odborného pracoviště v Ostravě